

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника обласної
військової адміністрації
11.05.2026 № 53/2026-н

ОБЛАСНА ПРОГРАМА
розвитку архівної справи на 2026-2029 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Назва програми:	Обласна програма розвитку архівної справи на 2026-2029 роки (далі - Програма)
2	Підстава для розроблення Програми	Закони України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”, “Про правовий режим воєнного стану”, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, від 24 лютого 2022 року № 68/2022 “Про утворення військових адміністрацій”, розпорядження Президента України від 13 квітня 2005 року № 957/2005-рп “Про невідкладні заходи щодо збереження національних архівних цінностей України”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 року № 1349-р “Про схвалення Стратегії захисту документальної спадщини як запоруки збереження національної ідентичності та державності на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках”, від 25 березня 2025 року № 374-р “Про затвердження плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року”, рішення сесії Хмельницької обласної ради від 26.02.2022 № 1-9/2022 “Про тимчасове делегування окремих повноважень Хмельницької обласної ради Хмельницькій обласній військовій адміністрації”
3	Розробник та відповідальний виконавець Програми	Державний архів Хмельницької області
4	Мета Програми	Створення належних умов для зберігання, формування та використання Національного архівного фонду України в області
5	Термін реалізації Програми	2026-2029 роки
6	Етапи виконання Програми	Програма виконується в один етап
7	Загальні обсяги фінансування Програми, у тому числі обласний бюджет	36762,0 тис. грн

	у тому числі за роками:	
	2026 рік	4936,5 тис. грн
	2027 рік	26798,0 тис. грн
	2028 рік	3478,5 тис. грн
	2029 рік	1549,0 тис. грн
8	Очікувані кінцеві результати виконання Програми	Створення умов для гарантованого збереження документів Національного архівного фонду України; зміцнення матеріально-технічної бази архівної установи та поліпшення умов для ефективної роботи її працівників; розвиток сучасних інформаційних технологій доступу даних, осучаснення системи інформаційних ресурсів; поліпшення задоволення потреб громадян, суспільства, держави в інформації
9	Координація та контроль за виконанням Програми	Координацію роботи та контроль за виконанням Програми здійснює Державний архів Хмельницької області

1. Загальні положення

Обласну програму розвитку архівної справи на 2026-2029 роки (далі – Програма) розроблено на виконання Закону України “Про Національний архівний фонд та архівні установи”, розпорядження Президента України від 13.04.2005 року № 957/2005-рп “Про невідкладні заходи щодо збереження національних архівних цінностей України”, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 року № 1349-р “Про схвалення Стратегії захисту документальної спадщини як запоруки збереження національної ідентичності та державності на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках”, від 25.03.2025 року № 374-р “Про затвердження плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року”.

Прийняття Програми зумовлено необхідністю реалізації сучасної політики і стратегії держави, спрямованих на створення й підтримання належних умов для гарантованого довічного зберігання документів Національного архівного фонду місцевого значення, та створення сприятливих умов для забезпечення якісного надання архівних послуг громадянам, які звертаються до архівних установ.

Система архівних установ області включає в себе Державний архів області (далі – Державний архів), архівні відділи райдержадміністрацій, міських рад, а також трудові архіви органів місцевого самоврядування.

В архівосховищах архівних установ області зберігається значний масив архівних справ документів Національного архівного фонду, а також документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду.

У 2025 році завершилася обласна програма розвитку архівної справи на 2022-2025 роки, на виконання заходів якої з обласного бюджету було виділено 462,0 тис. гривень.

Державний архів за обсягом справ входить до п'ятірки найбільших обласних архівів України (понад 2 млн справ за період з XVI століття) та розташований у будівлях обласної ради (спільна власність територіальних громад області), переданих йому в оперативне управління.

Стан цих будівель та відповідних інженерних мереж погіршується. З часу здачі в експлуатацію (корпус № 1 здано у 1988 році, корпус № 2 – у 1976 році) вказані будівлі капітально не ремонтувалися. На сьогодні гостро стоять питання проведення технічного обстеження будівель Державного архіву, капітального ремонту (реконструкції або заміни новими) систем кондиціонування та вентиляції повітря в архівосховищах, які не працюють тривалий час, автоматичної системи газового пожежогасіння, капітального ремонту м'якої покрівлі даху тощо.

Системи кондиціонування, які не функціонують, технологічно застарілі, надзвичайно енерговитратні, фізично вичерпали свій ресурс і не забезпечують в архівосховищах належного температурно-вологісного режиму та дотримання нормативних фізико-хімічних показників збереженості документів.

Державний архів продовжує самостійно вирішувати надскладне питання проведення ідентифікаційно-реставраційних робіт із майже 3,8 млн аркушами документів найцінніших фондів Подільської губернії, які постраждали від пожежі 2003 року та недбалого зберігання у Кам'янець-Подільському міському архіві. Катастрофа стала наслідком багаторічного нехтування органами влади різних рівнів інтересами архівної галузі та закономірним наслідком політики залишкового фінансування архівних установ.

Незважаючи на значний прогрес у питанні переведення найцінніших фондів та колекцій документів, у тому числі генеалогічного характеру, фондів місцевих органів влади тощо у цифровий формат та забезпечення їх збереження у відповідних сучасних файлових сховищах підвищеної ємності, питання подальшого розвитку цих напрямів потребує залучення значних ресурсів.

На розв'язання зазначених та інших нагальних проблем спрямовано заходи Програми (додаються).

2. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є створення належних умов для зберігання, формування та використання Національного архівного фонду в області.

Основними завданнями Програми є:

зміцнення матеріально-технічної бази архівних установ;

забезпечення нормативних вимог для гарантованого зберігання документів Національного архівного фонду;

організація дотримання встановлених нормативно-правовими актами стандартів охорони, доступу та пожежної безпеки архівних установ;

забезпечення ефективного впровадження сучасних інформаційних технологій для збереження архівних документів.

Для реалізації завдань Програми передбачається здійснення відповідних заходів.

Виконання завдань Програми забезпечить реалізацію її основної мети – збереження духовної і культурної спадщини Подільського краю та значної частини території України, що входила свого часу до складу Подільської губернії, створення інформаційного поля для здійснення досліджень з історії Поділля, задоволення соціально-правових запитів громадян.

3. Фінансове забезпечення

Фінансове забезпечення заходів щодо виконання Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету та інших не заборонених чинним законодавством джерел у межах видатків, передбачених заходами з виконання Програми.

4. Очікувані результати

Реалізація Програми забезпечить виконання визначених завдань, провадження ефективної регіональної політики у сфері архівної справи та надасть змогу:

- створити умови для гарантованого збереження документів Національного архівного фонду України;

- зміцнити матеріально-технічну базу архівної установи та поліпшити умови для ефективної роботи її працівників;

- широко застосовувати сучасні інформаційні технології, створити систему інформаційних ресурсів, інтегровану в державний інформаційний простір;

- покращити задоволення потреб громадян, суспільства, держави в інформації.

5. Координація роботи і контроль за виконанням Програми

Координацію роботи та контроль за виконанням Програми здійснює Державний архів області.

Директор Державного
архіву області

Катерина БУРДУВАЛІС